

Claus Petersen
er medlem af Dansklærerforeningens bestyrelse
for stx og hf

GIV MIG HELLERE EN MISLYD

I Saabyes novelle "Radio" samles nationen hver lørdag aften om radiotalkshowet *Det er spørgsmålet* med den selvfede vært Rolf Kirkvaag der med snu elegance forfører sit publikum og udskammer sine gæster. Men en aften midt i en udsendelse kan man pludselig høre en mislyd, en underlig dump lyd som ingen kan hverken forklare eller fjerne. Mislyden sætter nationen på den anden ende og gør befolkningen bange – særligt da den vender tilbage den efterfølgende lørdag. Er det atomprøvesprængninger? Kommunistisk sabotage? Eller marsmændene der kommer? Teorierne flourer, men på den tredje lørdag lykkes det at finde lydens ophav. Gerningsmanden er en ung knægt der har skudt sin fodbold op på taget af studiet, og nu trækkes han ind foran mikrofonen så Kirkvaag kan revse ham. Men da lytterne har hørt drengens tilståelse, høres pludselig den dumpe lyd igen! Hele nationen gisper ude i hjemmene, "hvor små sprækker kom til syne i blomstrede tapeter."

Det er svært at forestille sig et radioprogram der i dag kan samle en hel nation lørdag aften, men det betyder ikke at radiomediet helt har mistet den evne. Tænk bare på Iben Maria Zeuthens famøse interview med Ghita Nørby der også slog en stor flot sprække i den lyttende nation og delte den i Team Iben og Team Ghita. Hvem havde størst skyld i miseren? Den unge journalist med den smagløse mikrofon og provokerende lillepigevenlighed eller den krukke, kortluntede diva? Vi kunne ikke blive enige, og Bertelsen og Brygger måtte frigive hele råbåndet så vi selv kunne høre den rå virkelighed uden bortredigerede detaljer. Det afgjorde imidlertid ikke sagen, men var blot mere brændsel til konspirationsteorierne. Kunne det ikke tænkes at interviewet i virkeligheden var et snedigt setup udtænkt af spøgefluglene på Radio24syvs kontorer, en listig fælde for at tirre den folkekære og temperamentsfulde diva? Var de bevidst gået efter et karaktermord, eller havde Ghita gravet sit eget hul? Svaret blæser vist stadig i vinden, men mislyden – om man vil – mellem Iben og Ghita var reel nok, kunne vi høre, og den slog ikke bare en sprække i befolkningen men også i den ellers så polerede medieoverflade. Hvis der var noget nyt her, var det egentlig dét at 24syv publicerede et interview der var gået galt. Optagelserne var jo langtfra gået som planlagt, og båndene var egentlig til at smide ud

hvis det da ikke var fordi det var meget mere interessant at høre den "rigtige" Ghita snarere end hendes sødlatne og charmerende alter ego.

Saabyes novelle og Ghita-sagen har det tilfælles at en mislyd skaber en langt større reaktion i lytterskaren end det planlagte program. Den slår sprækker i tapetet og viser en anden virkelighed – og sætter os dermed i gang med et nyt tolkningsarbejde. Det er ikke længere programmet der skal afkodes, men virkeligheden der skal fortolkes.

Og godt det samme, siger jeg, der hurtigt kan få nok af brede formater der skal tilgodese en flad fællesnævner – og her tænker jeg lige så meget på tv – hvor timelange og meget nøje koreograferede optagelser bliver så overdrevent redigeret at der ikke er meget fortolkningsarbejde tilbage når det først når ud til publikum. Ofte tager jeg derfor mig selv i at lede efter produktionstegn eller -fejl (!) i stedet for at nyde indholdet. Giv mig hellere en mislyd!

Men heldigvis er alt ikke tabt i den såkaldte moderne medievirkelighed, for der er nye børn i klassen, og de hedder tidsforskudt lytning og podcast. Det sidste er måske ikke så nyt, så sandt som det snart er tyve år gammelt, men det er fløjet fra reden nu og lever op til akronymet i sit fornavn – Personal on Demand. Podcastens store fordel er netop at den ikke skal tækkes et bredt publikum og derfor kan tillade sig at nørde et emne med den langsommelighed som grundighed kræver. Podcast lyttes ikke i fællesskab, de er et individuelt medieforbrug hvor lytteren lukker sig inde i et intimt rum med podcastværterne, der ofte optræder som personlige værter med meget kort distance til deres lyttere. Et af de mest almindelige podcastformater er den simple samtale mellem værter der deler et interessefællesskab. Og mens de taler sig gennem indholdet, er der både plads til fejltagelser, ekskursioner, personlige anekdoter, metakommentarer og detaljerytteri. Der er ikke tale om et stramt tilrettelagt format der jager en bestemt reaktion hos publikum, og derfor er der heller ikke meget der kan slå sprækker. Vi er allerede med bag scenen og inde i studiet. Eksperterne sidder ikke i redigeringsrummet men foran mikrofonerne, og mislydene er ikke noget der skal fjernes. Heldigvis!